

tes at være blandt de Dplyste af denne Klasse. Med Hensyn til hvad den ærede Rigsdagsmand fra Hjerting omtalte, skal jeg bemærke, at, dersom her var Tale om at give en Bevillingsmyndighed, der ikke hidtil havde fundet Sted, saa vare hans Bemærkninger grundede, men her er Tale om, hvorvidt man, idet man er ved at reformere et Forhold, skal gaae paa eengang i denne Reform; og, naar man nu er kommen til den Mening, at man ikke med Hensyn til Laan i faste Eiendomme skal forlade det nuværende Forhold, saa ligger jo dert en Nødvendighed for at lade Bevillingsmyndigheden vedblive at gjælde, da den nu gjælder. Naar man slet ikke mere kunde laane ud i faste Eiendomme til højere Rente end 4 pCt., saa var det jo, som den ærede Indenrigsminister igaar gjorde opmærksom paa, et Tilbagekridt; det kunde ikke gøres; det vilde Fleertallet heller ikke gjøre, og saa maatte det tage Bevillingsmyndigheden med. De, der ville have, at man skal gaae et Skridt videre, ja, de kunne opgive den, men her er jo netop Tale om, naar man ikke vil give den fulde Frihed paa eengang, hvor man da skal standse. Jeg skal ogsaa tillade mig at bemærke, at det ingenlunde er første Gang, vi her i Rigsdagen have vedtaget Love, hvori der er givet en Minister Bevillingsmyndighed; det skulde meget undre mig, om ikke selv det ærede Medlem har stemt for Love, hvori der var givet vedkommende Minister Bevillingsmyndighed. Den ærede Rigsdagsmand mener nu, at man i dette Forhold kunde gaae videre med Friheden og saa give Slip paa Bevillingsmyndigheden, men der har været andre Spørgsmaal for, hvor den ærede Rigsdagsmand har meent, at man maatte beholde Bevillingsmyndigheden, og der har han ogsaa ogsaa været med at stemme for at beholde den. Det er let at anvende almindelige Sandheder for sin Mening, thi almindelige Sandheder kunne ikke modsiges; men Uenigheden er jo i alle det Slags Tilfælde om, hvorvidt disse almindelige Sandheder paa en hensigtsvarende Maade kunne bringes i Anvendelse paa det foreliggende Tilfælde. Den bundne Rentefod er efter den ærede Rigsdagsmands Mening en Uretfærdighed; men, naar vi fra vort Standpunkt ikke

kunne ansee det for rigtigt at give en fuldkommen Frihed i saa Henseende, saa maae vi bruge det Middel, vi have, for at bøde paa Uretfærdigheden, ved i de enkelte Tilfælde, hvor det er nødvendigt at komme til at indbrømme en højere Rente, at afhjælpe Trangen paa den Maade, hvorpaa dette lader sig gjøre, og det har Fleertallet fundet kun at kunne lade sig gjøre ved at lade Bevillingsmyndigheden blive, som den nu er.

Dankier: De ærede Medlemmer ville maaskee, da Forhandlingerne have været saa lange, finde, at jeg hellere burde tie stille, men jeg kan fremsætte min Ansøelse af Eagen i nogle saa Minutter, og dertil ubeder jeg mig det ærede Things Tilladelse. Jeg maa tilstaae, at hverken Fleertallets eller Mindretallets Forslag paa nogen Maade tiltale mig; begge ere de i deres Anvendelse forbundne med megen Tidsspilde og mange Omkostninger, saa at jeg ikke troer, at man i Livet vil være tjent med dem, men vil finde andre og bedre Udveje. Naar jeg seer hen til, hvorledes Virkeligheden er, og hvorledes disse Forslag stille sig til den, saa bestyrkes jeg i denne min Mening. Rentefoden her i Danmark er for Diebliffet aldeles fri (Hør!). Lovgivningen, saaledes som den er forstaaet ved Domstolene, har viist den Bei, ad hvilken man kan gaae, for lovligt at oppebære saamegen Rente af sine Penge, som man vil. Naar man udfæder en Bærel, saa sige Domstolene, at Laantageren igjennem Bærelen kan give Ublaanderen saamegen Rente, han vil, uden at dette er Nager. Her er altsaa anvist en bestemt Bei, ad hvilken man fuldkommen lovligt kan faae saa høie Renter af sine Penge som muligt. Men denne Bei er besværlig og forbunden med megen Usikkerhed og mange Omkostninger for Debitor; derfor har Livet banet sig andre Veie, som ogsaa ere lovlige, men som Folk i Almindelighed genere sig ved at gaae. Naar nu dette Lovudkast bliver til Lov, hvorledes vil saa Virkeligheden stille sig til Loven? Saa ere alle Løse Ublaan frie; naar jeg gjør et saadant Ublaan, kan jeg tage hvilken som helst Rente deraf, men jeg maa da vel bede bemærket, at efter Udfædets § 1 forbydes det ikke at give Pant i en